

9. MÉRÉS

1) SN74: általános célokra

SN54: katonai alkalmazásokban → nagyobb hőmérséklet-tűrésű

2) Az alap TTL kapuk tipikus jelterjedési ideje 10ns, fogysztásub pedig 10 mks

L: lassabb működés (~33 ns); alacsonyabb fogysztás (1 mks)

H: gyorsabb (6 ns); magasabb fogysztás (20 mks)

LS: Schottky-díddás 10ns / 2mks

AS: Advanced-Schottky

ALS: Advanced Low-power Schottky } nagyobb hatófrekvencia

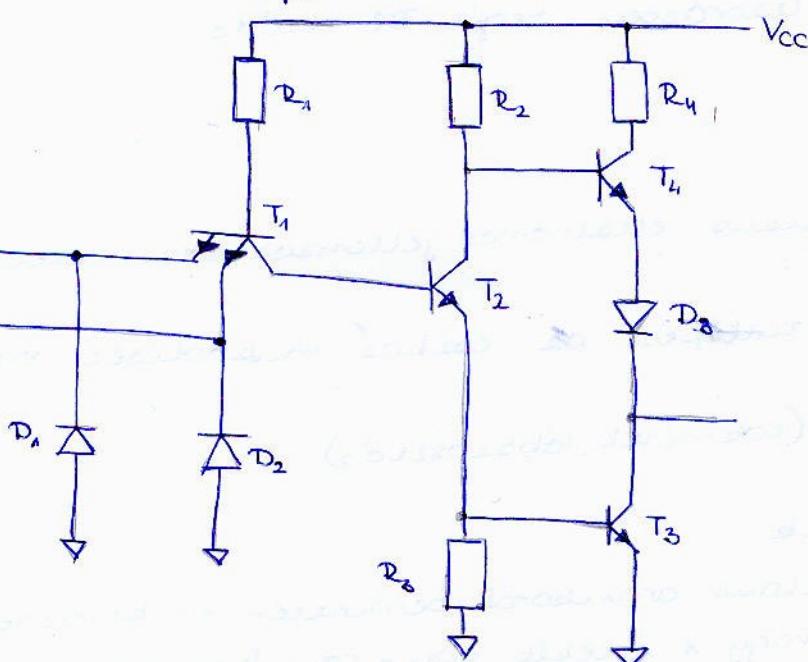
C: CMOS alacsonyabb fogysztás, lassabb kapcsolási idő

HC: High-Speed CMOS gyors működés 10ns

HCT: TTL kompatibilis; a komparálási feszültség kb. 2,5 V-os értéket a TTL 1,4 V-os szintre csökkentettek

3) TTL alapkápu

TTL-NAND kapu

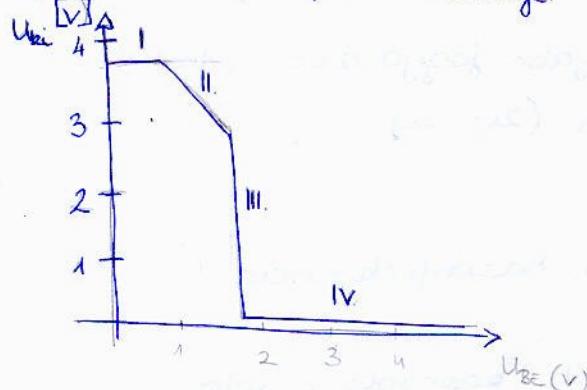
4) Vígódíddák

Elektromosan hosszú jelvezetékek esetén van szerepe. Az ekkor fellépő reflexiónál a belétrejő negatív hullámokat a díddák levágják, így csökkentik azok hatását.

5.) Transfer karakterisztika

A vizsgált eszköz bemeneti feszültségének függése a bemeneti feszültségtől. Ha több bemenete is van az eszköznek, minden bemenetre meg lehet adni azt az értéket a többi feszültség valamelyen szintén történő rögzítése mellett.

6.) TTL alapkapu transfer karakterisztikája

I: T_2, T_3 zárt, T_4 nyitva $U_{ci} \sim 3,6V$

$\Rightarrow$ a tápfeszültségből levezetődik T_4 UBE feszültsége és D_3 nyitófeszültsége (mindketten kb. 0,7 V)

II: T_2 vezet, de T_3 zárt $\Rightarrow$ a bemeneti feszültség csökken.

III: T_3 is vezet; az eszköz úgy működik, mint egy ellenállásmérő bemenettel ellátott erősítő. Az erősítés $> 10 \Rightarrow$ a feszültség meredekben csökken.

$\sim U_{be} = 1,4V \rightarrow$ komparálási szint

IV: T_4 zárt; az üzemeltetés lezárásban segít D_3 dioda T_2, T_3 körülcsatlakozáson van $U_{ci} \approx 0,2V$

7.)

- működési jellemzők (statikus elektromos jellemzők, időzítések, worst case értékek...)
- határadatok (melyek tülpére az eszköz működését veszélyeztetik)
- konstrukciós adatok (takarékonyság, időbírság)

8.) Logikai feszültségszintek

Az elektronikus digitális áramkörök bemenetén és bemenetén egy logikai váltás 0 vagy 1 értékét egy - egy feszültségszint, az in. logikai szintet reprezentálja. Feszültségtartomány, mivel a digitális áramkörök paramétereinek szórásuk van.

A be- és bemenetre külön definiálják ezeket a feszültségtartományokat, a bemeneti feszültségtartományok többek (zavaró jelek miatt). Általában U_{min} és U_{max} értéket adják meg $\Rightarrow$ ezek határozzák meg a worst case esetet.

9.) FAN OUT - terhelhetőség

Az a legnagyobb áram, amelynél a bemeneti feszültségszintre vonalbaozó előírások még teljesülnek.

Egy adott drámbőrcsalád jellemző bemeneti terhelését egységherelisnek nevezik. A terhelhetőséget gyakran az egységherelis számban (fan-out) adják meg.

10.) felfutási idő: amíg egy drámbőr bemenetén jelváltásban a bemeneti feszültség a felfutó jel amplitúdjának 10%-ától 90%-ára növekszik.

Lefutási idő: amíg egy drámbőr bemenetén jelváltásban a bemeneti feszültség a lejtő jel amplitúdjának 90%-ától 10%-ára csökken.

Készleltetési idő: a bemenő jel megváltozása és a bemenő jel megváltozása között elterül idő. A készleltetési időt a között a két pont között mérjük, ahol a bemenő jel és a bemenő jel eléri az U_c komparálási szintet.

11.) logikai IC komparálási szintje

Komparálási szint alatt L szintet, a felüli H szintet érzékel a bemenet. Gyakran komparálási feszültségek egyszerűen a tápfeszültség felé változtatják.

12.) Setup time - előkészítési idő

Az az idő, amennyivel a mintavételest jelentő drájelváltozás ~~után~~ me előtt már stabilnak kell lennie a flip-flop bemeneti jelének.

Hold time - tartási idő

Az az idő, amennyivel a mintavételest jelentő drájelváltozás után még stabilnak kell lennie a bemeneti jelének.

Propagation delay - jelterjedési idő

Ennyi idő szükséges ahhoz, hogy az drájel-váltás után megjelenjen a bemeneten a flip-flop új értéke.

13.) Hazárd típusok

- statikus hazárd
- dinamikus hazárd
- funkcionális hazárd
- lényeges hazárd

14.) Statikus hazárd:

Ha egy bemenőjel megváltozása során a kimenetnek változatlanul kellene maradnia, de a kimeneten mégis megjelenik egy rövid idejű impulzus. Kétszintű logikai rendszerekben is.

Dinamikus hazárd:

A bemenő jel megváltozása során a kimenet többször is változik, pedig csak egyszer kellene. Hárni szintű logikai rendszerekben is.

15.) Funkcionális hazárd

Egyzerre két jel változik meg egy eszköz bemenetén. A valóságban az egyik jel a másikhoz képest késni fog → nem várt működéshez vezethet; az áramkör kialakításánál ezt figyelembe kell venni.

16.) Lényeges hazárd

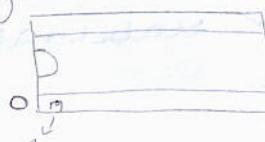
Aszinkron sorrendi hálózatnál léphet fel kimeneti jel visszacsatolás esetén, ha a kimenet értéke függ a visszacsatolt jel új értékből

17.)

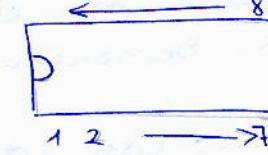

jelzik

18.)

19.)

20.) latch-up

CMOS áramkör bemenetére a törpeszürlésekkel pozitívabb vagy a földnél negatívabb feszültséget kötünk, vagy a bemenetek rendkívül gyors jeludvarozás → a CMOS IC zárlatos lesz és tönkremegy. OKA: A szabásos CMOS struktúrában a gyártási technológia miatt megjelennek parazita négyzetű eszközök (tiristorok). Normal működés esetén szívva vannak, de a fenti hatásokra "begyűjtenek" és zárlatot okoznak.

9. NÉRÉS

20. folyt.

Elérülés: a bemenetre soros áramkorlátozó ellenállások, esetleg tölcszerűség védelme

21.) TTL esetén a törlesztési hőmérséklet kb. 5V

Tölcszerűség ellen: 5,1 V-os Zener diódával

Fordított polaritás: fordítva bekötött dióda

22.) TTL áramkörökhez kapcsolt illesztése

Pergéismerítés

